

y als brassos, y si es precis, lligar brassos y camas: si 's tè glas, pendre'n algun terrosset. Si la sanch es del pit, *hemoptisis*, se pot posar mostassa entre las espatllas; y del estómach, *hematemesis*, se posa la mostassa sobre l' estómach, y després aygua freda ó glas.

Pera combatre la tos, tres ó quatre gotas de láudano en un terrosset de sucre: la llet, caldo y medicina, tot fret: com á medicina, cada deu minuts, 10 gotas de percloruro de ferro en una xicra d' aygua ensucrada; y com hem dit altrás vegadas, cridar al metje lo més prompte possible, no al curandero.

Si la sanch vè dels budells y surt negre anant de ventre, se posa glas al ventre ó draps d' aygua freda y ajudas d' aygua freda sola y bullida ab arrel de ratania, y també mostassas á brassos y camas, y lligaduras y begudas fredas y llimonadas.

En las morenas, si sortís molta sanch, ajudas fredas ab un 5 % d' alum. Tambè 's poden reventar las venas infladas, anomenadas *varis*, y basta envenar la vena oberta sobre un drap doblat y mullat ab aygua d' alum ó altre astringent.

En els fluxos de las donas, mostassas als brassos, no á las camas; draps d' aygua freda sobre el ventre, y si no hi ha embrás, donan bon resultat las irrigacions d' aygua calenta á 45 graus.

Tambè 's dona á tots els sanch-fluixos la ergotina, y 's fa ús del taponament ab bolas de cotó lligadas en un cordill; pero aixó deixemho pe'ls metjes.

Si surt sanch de las feridas, després de rentarlas ab aygua freda, se lliga un mocador bèn fort sobre la ferida; si bè es millor assegurar-se si la sanch es de venas ó arterias: com aixó exigeix algùn detall, ho deixarem per altre dia.

El demés, si volém esser rahunables, no olvidém que cada hù deu fer del seu ofici, ó sigui: «Zapatero á tus zapatos». Al pagés per las terras; al metje pe'ls malalts; al apotecari per medicinas; al advocat per lleys; la plaga dels curanderos es molt gran y més gran la plaga dels ignorants y dels indiferents. Tothom vol ser sabi; sentiréu parlar de política, religió y qüestió social á personas que no saben cóm se guisa tot aixó; el practicant, barber ó aplicador de sangoneras vol fer de metje; l' herbolari y adroguer vol fer d' apotecari; el mestre de minyons de catedràtich y el secretari d' advocat; tothom se veu capás de donar remeys y consells y criticar als del ofici. La ignorancia es atrevida, y l' home, com més sab, més veu que no sab, aixamplantse l' horitzó. ¡No us feu d' una persona que 's dongui massa importancia y 's cregui sapiguer més que 'ls altres y trobi defectes á tothom! l' home sabi y virtuós mira y escolta ab benevolencia als demés: hi ha pagesos que ab pocas lletras tenen més sentit comú que 'ls lletrats.

El sapiguer de tot es propietat exclusiva de polítichs y ministres, que son capassos de passar per tots els cárrechs y ministeris haguts y per haver!...